Ч. 59. Неділя 14 (27) марта 1904. Рік XIV.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудня.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за вложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінциї:
на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

(До внутрішної ситуациї. — Реформа чи ворохобня на Балкані. — Российско-японьска війна).

Чи відрочене Ради державної треба уважати за діло, що мало зробити конець парляментарній обструкциї, чи за спосіб, призначений до спокійного підготовленя акциї угодової, годі сказати, не знаючи тайн найвисших верховодячих кругів. Фактом єсть лиш то, що тепер в загальній ситуациї зробив ся хаос і ніхто не годен вгадати, що найблизша будучність принесе. З безпосередних заяв Чехів і Німців виходило би, що они не мають великої охоти до зроблення якоїсь згоди, а з другої знов сторони значна часть праси доказує, що якраз тепер настала хвиля, в котрій і Німці і Чехи проявляють охоту до помиреня. Czas каже, що польскі посли, котрі переговорювали з Німцями і Чехами, набрали того переконаня, що одні і другі проявляють охоту до згоди і що той користний настрій перебуде великодні сьвята, позаяк польским посередникам удало ся переконати дра Кербера о хосенности відложеня вибору Делеґаций аж на по сьвятах, чого іменно Чехи жадали. Давні німецкі ліберали або т. зв. партия поступова висказує обаву, що готова настати знову давна правиця, в котрій би німецкі клерикали, Чехи і Поляки грали найпершу ролю. Німецка партия народна каже, що она в засаді не противна ческо-німецкій угоді, але возьме участь в конференциях угодових лиш під тим услівєм, щоби на основі справедливої угоди могло прийти до порозуміня без ніякої шкоди для німецких інтересів.

На Балкані спокій і благодать, реформа і повне щастє — так говорить ся голосно, щоби весь сьвіт почув, а лиш часом, як би не хотячи вирве ся якась инша вість з Константинополя, от як би й слідуюча з датою 25 с. м.: „Вчера відійшли з Монастиря чотиря баталіони до округа загроженого найбільше альбаньским рухом“. Кілька слів а они говорять богато. Коли де висилають чотири баталіони войска, то там вже здаєсь не дрібниця, не бійка пяниць або вибиванє шиб в шинку. А відтак і не знати, чи крім тих чотирох баталіонів не стоїть вже давнійше друге тілько а може ще й більше. Дальше сказано в телеґрамі, що войско вислано до найбільше загроженого альбаньским рухом повіта, а з того виходить, що суть ще й менше загрожені повіти. Словом ворохобня видко розширила ся по Альбаниї. Характеристична єсть також вість з Софії, після котрої Сарафов, що там приїхав, мав сказати, що можливість близького вибуху ворохобні в Македониї не єсть виключена. Вісти з Відня признають також, що положенє на Балкані стало небезпечне. Відносини межи Болгариєю а Туреччиною мали дуже заострити ся і припускають, що в недалекім часі відносини дипльоматичні будуть зірвані. Трудности походять зі сторони Болгариї, де настала небезпечна зміна в користь военних аспірацій. Аґітацию ведуть комітети, котрі суть переконані, що ворохобня в Македониї може мати успіх лиш рівнобіжно в болгарско-турецкою війною.

До „Pol. Korr.“ пишуть з Білграду: Стан македоньскої справи викликує тут знову занепокоєнє. Рух в Альбаниї далеко ще не здушений а в Македониї показують ся знову добре зорґанізовані ватаги, стички межи комітачами а грецким населенєм стають щораз частійші а до того всего приходить ще й то, що Порта проволікає енерґічне переведенє реформ. Один із найвиднійших сербских політиків каже, що він не вірить в можливість порозуміня Туреччини з Болгариєю, а скоро не прийде до порозуміня, то відносини Болгариї до Туреччини знову погіршать а ситуация наново попутає ся.

Із Скопля доносять до тої самої ґазети під датою 21 с. м., що звідтам вислано один баталіон піхоти до Ферізовича, а дня 22 с. м. пішли туди другі два баталіони. Тоті три баталіони, відтак один з Митровиці а один таки

---

27)

ОБРАЗКИ З ДАЛЕКОГО ВСХОДУ.

(Після Руд. Цабеля, Гессе-Вартеґґа і др. зладив К. Вербин).

(Дальше).

В дорозі по Сибіри.

V.

Розвалене місто над Амуром. — Сибірский Ню-Йорк і сибірский Париж або Благовіщеньск і Іркутск. — Харбін.

Пливемо горі Амуром.

Около 9 год. перед полуднем допливаємо в сторони Айґуна, колись найдальше на північ положеного хіньского заборола проти напору Росиї. Місто се вславилось в послідне тим, що тут станув айґунский договір, котрий відступив Росиї лівий беріг Амура. Ще в 1900 р. було то цвитуче місто, що мало 15.000 жителів. В нім стояла сильна хіньска залога. Нині з того міста лиш купа румовища. Під конець липня згаданого року відбула ся тут борба, що зруйнувала місто а вслід за тим зробила остаточний конець хіньскому панованю і на правім березі Амура, в Манджуриї. На два кільометри від розваленого Айґуна видко тепер на правім березі Амура величезний будинок — то російска касарня. Для людий — каже Цабель — що ще й нині говорять, що Манджурия єсть все ще хіньскою провінциєю і що Росия має намір відступити колись знову своє тут пановане Хіні, нехай сей факт буде доказом якраз противної дійстности. (Цабель писав се в липни 1901 р.).

Заколот в Печілї — каже Цабель дальше — займав так дуже весь сьвіт, що ніхто не зважав на ту важну борбу, яка вела ся в Манджуриї. Аж до минувшого (1900) року не панувала ще Росия фактично на правім березі Амура. Аж хіньский заколот подав їй добру нагоду довершити діло Муравєва, значить ся, забрати і правий беріг Амура під своє пановане і так відтяти Хіну зовсім від сеї ріки. Та й того сьвіт не добачив, що треба було неаби якої борби, щоби відогнати Хінців від правого берега Амура. Кладовища близько Айґуна та у Благовіщеньску суть найліпшим сьвідками тої борби. Але робота удала ся вповні. О Айґуні можна майже дословно сказати, що тут не остав ся ані один камінь на камени. В айґунскім договорі запоручена обом народам, Хінцям і Росиянам плавба на Амурі. Я підчас моєї подорожі на Амурі не видів ані однісенької хіньскої джунки (лодки)! Росия ані не писнула о тих борбах, або в своїх вістях о них не дала спізнати їх ваги. Хибаже то не могла бути несподіванка для мене, коли я замість хіньского міста побачив тут вже лиш місце пожежі та великого румовища? Досить було одного року, щоби то місце, де доси стояло цвитуче місто, заросло високою в хлопа травою та бурянами, так що з ріки не можна би навіть розпізнати, що тут колись був Айґун, як би хтось на то не звернув уваги та як би якась мурована башта і муровані стіни ямену (урядового хіньского будинку) з останками недопалених бальків не звертали на себе уваги.

То треба признати Росиї, що она робить чисто свою роботу. До двох літ виставила над Талієнванским заливом правительственним коштом ціле місто а досить було одного року російскої культури, щоби знад берегів Амура усунути послідний останок хіньскої культури і дати бурянам та траві покрити развалини цвитучого ще міста. В тім самім році на найдальшім північнім кінци — Айґун, послідна і найдальша на півночи варівня хіньскої власти зрівнана з землею, на найдальшім полудневім кінци — Дальний, нове российске Сан Франціско. Фактично взяла Росия в своє посіданє край, положений межи обома тими кінцями аж в сім році. Аж до того часу мали Росияни лиш першеньство до концесий в Манджуриї, тепер они там вже панами як у себе дома.

Мене скортіло придивити ся розвалинам Айґуна з близька і я попросив капітана корабля, щоби причалив до берега. Він зробив мені ту чемність і я разом зі штабовим лікарем вийшов на беріг. Мені представив ся тут образ як найбільшого спустошеня. Зовсім така сама совершенність в зруйнованю, як свого часу на просторі межи Таку а Тієнцином, де козаки так само бурили хіньскі оселі, що не остав ся камінь на камени. Прокладаємо собі

з самого Ферізовича мають бути ужиті до скінченя залоги в Призренї і сторонах над Лїмом.

Про послїдне бомбардоване Порт-Артура єсть тепер вже й з японьскої сторони звістка, хоч досить не ясна і коротка. Бюро Райтера оголошує именно звіт адмірала Тоґо о послїдній морскій битві коло Порт-Артура: „Дня 22 с. м. маневрувала сполучена фльота, як було умовлено. Два відділи нищителїв торпедовців підпливали вже від 20 с. м. часто до Порт Артура і хоч російскі батерії до них стріляли, не вдїяли їм нїчого. Дня 22 о 8-ій години рано появила ся японьска ескадра перед Порт Артуром недалеко Голубиного заливу. Два великі кораблї воєнні I. кляси „Фуджі“ і „Яшіма“ одержали приказ стріляти до внутрішної пристанї. Підчас бомбардованя російскі кораблї висували ся поволи з порту і стали також стріляти на нашу фльоту. Неприятель очевидно хотів нас стягнути як найблизше до Порту. Наші кораблї не дізнали нїякої шкоди. О 3-тій годинї по полудни наша ескадра відплила.

Після „Daily Express“ японьский уряд воєнний виготовив вже всї подрібности для руху головних кольон японьскої армії, а японьска цензура перепустила слїдуючу звістку: Японьска армія має з двох сторін вступити до Манджуриї. Значні сили призбирано вже до походу на Харбін, котрий розпічне ся від устя ріки Тумен понизше заливу Поссієта. Відтак зібрано сильні корпуси на півночи від Пенянґ, щоби звідси виконати офензивний рух на російску лїнію вздовж ріки Ялю. Японьскі войска в північній Кореї, що стоять на самім переді, займають фронт, що тягне ся від Анджу до Міокіонзан, яких 50 миль (анґл.) на полудне від Ялю. До Харбіна приїздять заєдно дальші войска із заходу, що дня приїздить сибірскою зелїзницею 5000 до 6000 мужа.

Новинки.

Львів дня 26-го марта 1904.

— Є. Е. п. мінїстер зелїзниць державних др. Віттек приїхав вчера вечером блискавичним поїздом з Відня до Львова, аби тут взяти участь в нинїшнім посьвяченю нового зелїзничого двірця. П. Мінїстер замешкав в будинку Намісництва.

— Іменованя і відзначеня. Є. В. Цїсар надав старостам Болеславови Студиньскому в Золочеві і дрови Станиславови Устяновскому у Львові титул і характер радників Намісн. — П. Президент мінїстрів іменував: старостами старшого повітового комісаря Еразма Вичулковского і секретаря Намісництва Евгена Свободу; секретарем Намісництва Петра Гамулиньского повіт. комісаря, а комісаря Казимира Ястшембского старшим повітовим комісаром.

— Доповняючі вибори. Ц. к. Намісництво розписало нові вибори до ради повітової в старосамбірским повітї на день 20 цьвітня с. р. з сїльских громад, 26 цьвітня з міст і на 29 цьвітня з більших посїлостий.

— Войскового дезертира, Іванюха, що утік був перед кількома днями з войскового арешту разом з Айхнером, звістним львівским злодієм і допустив ся до спілки з ним цїлого ряду сьмілих крадежий у Львові і в околици, зловила вчера войскова патруля і серед великого збіговища уличної товпи відставила до войскового арешту. Іванюх опирав ся арештованю, а навіть бив ся з вояками, котрі єго вели. Товпу уличників, що мали охоту відбивати Іванюха, мусїла розганяти патруля, при чім арештовано одного авантурника.

— Земля на продаж. З Бережан доносять, що дня 28 с. м. відбуде ся в тамошнім окружнім судї ліцитация дібр Тучна, оцїнених на 96 319 К 25 с. Найнизша цїна виносить 64.346 К 17 с. — В товмацкім повіті на фільварку Березина коло Одаїв горинглядских є на продаж через парцеляцию 300 моргів ріллї в цїнї разом з всїми коштами по 440 К за морг і 140 моргів лїса по 130 до 240 К за морг. Ріля дуже добра, пшенична, лїс молодий, кількалїтний. Парцелянти можуть дістати материял на будинки. На місци буде дуже добрий заробок коло реґуляциї Днїстра. Купцї можуть одержати догідний кредит на часть цїни купна. Продає др. С. Данилович, адвокат в Тернополи.

— Осібний поїзд із Станиславова. Ц. к. Дирекция державних зелїзниць в Станиславові заводить супротив сподїваного сильнїйшого руху з нагоди великодних сьвят дня 12 цьвітня с. р. осібний поїзд особовий ч. 322, котрий виїде із Станиславова о год. 6-ій вечером, а стане у Львові о год. 9·40 вечером після середно-европейского часу. Той поїзд призначений виключно для подорожних, що їдуть до посередних стаций межи Станиславовом а Львовом, як також до самого Львова, а особливо для вояків львівскої залоги, котрі вертають із сьвяточної відпустки.

— Конець воздухоплавця. З Барцельони доносять: Аеронавт Форіольс піднїс ся в Пляца Торос бальоном до висоти 5.000 стіп серед гарної погоди. На тїй висотї пірвав єго вітер в сторону моря, де упав в віддаленю пятьох кільометрів від берега. Численні лодки поспішили єму на поміч, але бальон волїк воздухоплавця по филях аж до пізної ночи. Остаточно лодки повернули до порту з бальоном і човном, але тїло Форіольса викинуло море на берег над раном.

— Траґічний процес. Про справу самоубийства адвоката Шехнера в Сучаві — о котрім ми оногди згадували — пише черновецка „Буковина“: В Сучаві велику сензацию викликала подїя, яка счинила ся з нагоди процесу адвоката Шехнера з писарем Блюмом. Два роки тому адвокатский писар Блюм назвав при сьвідках свого шефа дра Шехнера лайдаком і злодієм. Шехнер подав єго до суду о обиду чести і тодї Блюм виявив, що Шехнер украв при зладжуваню інвентаря одного померлого адвоката вексель на 280 зр., котрий відтак з'есконтував. Позаяк при розправі показало ся, що й Блюм не мав чистих рук, дїло скінчило ся засудженєм Блюма. Наслїдком відклику прокураториї і засудженого відбула ся нова розправа, котра скінчила ся зовсїм инакше, бо увільненєм Блюма, а засудженєм адвоката Шехнера на 8 місяцїв тяжкої вязницї. По оголошеню вироку Шехнер зажив аршенику. Вправдї лїкарі зарядили сейчас антидотум, але стан Шехнера є дуже грізний. Стверджено при тім, що аршеник, який ще найдено при самоубийнику, вистарчив би на отроєнє цїлого полку війска.

дорогу через високі буряни, що позаростали буйно якийсь давнїйший город. Буряни і трава вибуяли тут так борзо, що вкрили навіть давні улицї. Місцями видко фундаменти, випалені до червоности мури сторчать в гору, вздовж улиць видко купи черепя та недопалені бальки. Головна улиця іде рівнобіжно з Амуром. Ходимо помежи развалинами. Ріпяхи та насїнє трави чіпає ся нашої одежі. На памятку взяли ми собі кілька кусні з ґранатів та кілька черепків. Сумний то образ зруйнованя, який остав ся нам в памяти.

З Айґуна іде гостинець на полудне, що небавком доходить до долини ріки Нонні, найбільшої притоки ріки Сунґарі. Тут стрічає він вже заселену сторону, в котрої осередку лежить місто Мерґен. То не якийсь случай, що хіньско-манджурска культура сунула ся як раз в сім напрямі на північ. Бо тут, ідучи за долиною ріки Нонні на північ і дальше долиною Зеї, висуває ся нїби півостров доброї під управу землї на море степів, що єї окружають. Також й російска кольонїзация, що іде від півночи, від Якутска, доходить до долини Амура аж в сторонах сеї культурної полоси.

Ми побули ледви 20 мінут на березї, як відозвала ся корабельна свиставка та дала знак, щоби ми вертали. Біжимо назад до ріки. Тимчасом другий ще острійший свист, а коли ми станули над рікою, видимо як раз, що човен, котрий нас перевіз, відчалює від парохода, щоби нас знов забрати. Коли підплив близше, видимо в нїм якихсь незнакомих нам російских офіцирів. Приплнвають близше і виходять на беріг.

Витаємо їх коротко звичайним приложенєм руки і хочемо сїдати на човен та перевозити ся до парохода. Офіцири, видко, хотять завести якусь розмову. Особливо капітан щось до мене говорить а я не розумію. Лїкар, що трохи умів по нїмецки, поясняє менї, що капітан хотїв би видїти мій фотоґрафічний прилад. Я показую єму той прилад, обертаю єго на один бік, обертаю на другий. Він бере єго до себе а я зі страхом виджу, що він обходить ся з ним дуже неосторожно і готов менї впустити сьвітло на фільми (тоненькі плитки з фотоґрафічними знимками). Я делїкатно, але таки рішучо хочу відобрати від него мій прилад. Тимчасом штабовий лїкар поясняє менї, що капітан хотїв би мати мої фотоґрафічні плитки. Аж тепер я здогадав ся, що капітан хоче сконфіскувати менї мої фотоґрафічні знимки, які я поробив в Айґунї.

Ну, того таки трохи за богато, щоби не можна фотоґрафувати в краю, котрий поки що не відступлений Росиї нїяким державно-правним актом. Але тут не поможе нїяке обуренє, хиба лиш хитрість; бо хто має силу, той має і право за собою. Я покликую ся длятого насамперед на межинародні факти і кажу насамперед, що я Нїмець, по друге, що ми на хіньскій земли а по трете, що Росия не має права обмежати свободу горожан чужої держави на чужій земли. Але капітан все на то се каже лиш коротко: „Нїчево!“ Я то розумію, що то значить та й собі думаю „Нїчево“. Коли менї сим способом не удало ся, то я постановив собі взяти ся до спільної більше менше всїм народам хитрости, щоби він не попсував менї всїх моїх красних образків з подорожи по Амурі, отже відзиваю ся знову дуже чемно та кажу, що я зробив в Айґунї лиш три знимки; нехай він возьме мої фільми та розвине їх в темнім місци і відотне собі тоті три образки з Айґуна. Остаточно й капітан не зьвір, він, каже, й сам уміє фотоґрафувати та знає як обходити ся з такими річами; він відотне собі лиш тоті три образки з Айґуна. Я звинув мої фільми, вийняв їх з приладу і віддав їх з поклоном капітанови. Він обіцяв менї відослати прочі фільми на другий день до Благовіщеньска на руки фірми Кунст і Альберс. Ми відтак попращали ся і подали собі руки, як би межи нами нїчого не було.

Коли я опісля вернув на корабель, повитали мене другі подорожні грімким сьміхом і нажартували собі добре з мене. Але я сьміяв ся найлїпше аж на послїдку. На другий день дістав я мій звиток фільмів назад. Я побіг з ними зараз до якогось японьского фотоґрафа, щоби подивити ся, що стало ся з моїми образками та здивував ся не мало, коли побачив, що на фільмі були ще всї образки, навіть і тоті з Айґуна. Капітанови очивидно не хотїло ся розвивати весь звиток і вибирати тоті, що єму були потрібні; він відтяв лиш три перші, а тоті не були ще викінчені.

Хоч і як маловажна сеся подїя, а всетаки она доказує, що Росия уважає ся володїтелькою на правім березї Амура, а заказ фотоґрафувати розвалини Айґуна вказує на то, що Росиї не конче то приятно, щоби сьвіт довідав ся подробиць о єї поступованю в Манджуриї.

Підчас дальшої подорожі стрічаємо може на кільометр дальше горі рікою на правім боцї Амура великі, муровані будівлї. То російскі касарнї. Досить густо заселений хіньский беріг Амура межи Айґуном а Благовіщеньском представляє такий самий вид як місто Айґун. Лиш розвалини та буряни по городах і полях дають доказ, що тут колись мешкали трудолюбиві селяни, що заосмотрювали Благовіщеньск веілякою городниною. Від року стала городнина в Благовіщеньску така дорога, що єї не можна докупити ся. Бідний капітан, що на мою просьбу станув був коло Айґуна і так дозволяв менї вглянути глубше в тайни російскої кольонїяльної полїтики, дістав опісля за то порядного носа.

Около 2-ої години з полудня приїхали ми в стороні устя Зеї, а з плоских берегів сьвітились вже до нас здалека банї і позолочувані хрести благовіщеньских церков. Там, де

— **Запомоги для хліборобів.** На послїднім засїданю краєвий Видїл ухвалив роздїлити признačену соймом квоту на запомоги для хліборобів в околицях навіщених елементарними нещастями. Сойм признaчив на ту цїль: 24.700 К на позички, а 231.000 К на безворотні запомоги. З послїдної квоти роздано загалом корон 161.000. Безворотнї запомоги одержать отсї повіти: Підгайцї 8000 К, дальше по 5000 К одержать повіти: Бяла, Бохня, Броди, Бжеско, Бучач, Хшанів, Горлицї, Кольбушова, Краків, Мелец, Мисленичі, Н. Санч, Рогатин, Скалат, Стрий, Тернопіль, Теребовля, Вадовицї і Золочів; 4000 К Заліщики; по 3000 К Бережани, Березів, Долина, Ясло, Яворів, Калуш, Коломия, Коросно, Ліско, Надвірна, Н. Торг, Пільзно, Перемишль, Рудки, Тарнобжеґ, Жовква і Живець. Признані квоти краєвий Видїл передасть повітовим видїлам на закупно насіня на весняні засіви, а повітові видїли мають то насїнє продавати по низших цінах, як єго закуплено, або в случаях виїмкової нужди давати даром. Коли би остала яка квота з признаної запомоги, то повітовий видїл має єї ужити на публичні роботи.

Господарство, промисл і торговля

— **Цїна збіжа** у Львові дня 24 марта: Цїна в коронах за 50 кільо у Львові. — Пшениця 8·75 до 9·—; жито 6·60 до 6·80; овес 5·70 до 6·—; ячмінь пашний 5·25 до 5·50; ячмінь броварний 5·50 до 6·25; ріпак 9·25 до 9·50; льнянка —·— до —·—; горох до вареня 7·50 до 11·—; вика 5·50 до 5·75; бобик 5·75 до 6·—; гречка —·— до —·—; кукурудза стара 6·25 до 6·50; хміль за 56 кільо 220·— до 250·—; конюшина червона 62·— до 75·—; конюшина біла 65·— до 80·—; конюшина шведска 60·—. до 75·—; тимотка 22·— до 30·—.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Берлин 26 марта. Ґубернатор Ляйтвайн доносить, що війско дня 16 с. м. побило Гереpів на горі Оматако. Згинуло 2 Німцїв а 2 єсть ранених. Неприятель стратив 10 людий.

Париж 26 марта. Палата послів і сенат ухвалили значною більшостию кредит на подорожи президента Любета до Італії. В палатї послів запротестував ґр. Кастелляне против гостини Любета в Квіриналї, бо тим додає ся поваги династиї, що ограбила Папу. Президент палати Бріссон перебив єму, заявляючи, що не можна дозволити на обиду дружного народу. Французский нарід протестує против того і буде видів в тих словах доказ внутрішної небезпечности, проти котрої зброїть ся цїла републиканьска партия. В сенатї по заяві правицї, що не возьме участи в нарадах, заявив Делкассе, що візита Любета нїкого не обиджає.

Петербург 26 марта. Часописи доносять, що японьский маршалок Нодзу зібрав вже в Кореї 110.000 мужа. Доси не звістно докладно, якими силами буде розпоряджати ґен. Лїневич. Думають однакож, що в половинї мая, коли Японцї будуть готові до атаку на праве крило росийске, Лїневич буде вже мати 140.000 мужа.

Солунь 26 марта. Центральним осїдком жандармериї македоньскої і єї головного команданта Де Ґеорґіса буде Монастир.

Іркутск 26 марта. Одинайцять росийских вояків страчено в Іркутску за рабунок і знасилуванє жінок.

Порт Артур 26 марта. Ґенерал Штессел казав трем найбільшим купцям в Порт Артурі дати по 50 нагайок за накладанє нечуваних цїн на артикули поживи.

Льондон 26 марта. Мимо запереченя з кругів урядових фактом єсть, що Росия лагодить ся до опору в Ночванґу. В тутешнїм фортї росийскім уставлено ще дві найбільшого калїбру пушки, з котрими роблять проби в стрїляню до устя ріки Інкав.

Льондон 26 марта. З Токіо доносять до тутешних часописий, що в ночи на 22 марта Японцї пробовали знов замкнути Порт Артур за помочию брандерів. Сїм кораблїв торговельних під охороною 16 кораблїв воєнних підплили аж під саму пристань і там затоплено кораблї в означенім місци. (Вість ся дуже неімовірна, бо адмірал Тоґо в своїм звітї про битви з дня 22 с. м. був би о тім певно згадав, а відтак він каже виразно в своїм звітї, що росийскі кораблї висунулись поволи з порту і стрїляли до японьских).

Зея спливає ся з Амуром, лежить місто Благовіщеньск, котре декто любить порівнувати з Ню-Йорком. Давнїйше була тут козацка станиця, що звала ся Устзейск. Але коли Муравев заключив з хіньским правительством договір в Айґунї, подав о тім „благую вість" з Устзейска цареви і від тої пори місто стало ся називати Благовіщеньск. Та ще й иншу „благую вість" принесло се місто, бо стало осередком промислу, що займає ся виполїкуванєм золота з пісків Зеї і Буреї. Улицї в містї розходять ся від головної улицї під прямими кутами, доми майже всї, навіть і тї, що мають по два і три поверхи, побудовані з дерева, а се нагадує трохи американьскі міста і звідси назва „сибірский Ню-Йорк."

Місто має нинї около 40.000 жителів, котрі живуть по найбільшій части з торговлї, плавби і золотого промислу. То одиноке місто в приамурскім краю і резиденция ґубернатора, котрого резиденция стоїть в довгім парку, що тягне ся берегом Амура. Тут єсть одна ґімназия, кілька шкіл народних для хлопцїв і дївчат, бібліотека народна, що має 10.000 томів книжок, малий музей, чотири банки, дві великі зелїзні гути, сїм гарбарень, дві фабрики мила, три бровари, три парові млини, три тартаки, шпиталь та й — аматорский театр.

Ми приїхали до міста як-раз під ту пору, коли в містї обходили роковини освободженя. Торжество то обходили на войсковім кладовищи і я поїхав туди з п. Кльосом, росийским Нїмцем, репрезентантом фірми Кунст і Альберс, до котрого мав поручаюче письмо. Наша тройка повезла нас чвалом на горб. Ми переїхали попри „острог," будинок обведений довкола частоколом високим на пять метрів; то була вязниця. Там стрітив нас 21. полк стрільцїв, отже було вже по торжестві, але ми таки поїхали дальше. Приїхавши до кладовища, злїзли ми з воза. Тут стрітив нас ґубернатор, ґенерал Ґрібский з офіцирами. П. Кльос повитав єго і представив мене. Ґенерал заговорив до мене чисто по нїмецки і я розмавляв хвильку з ним та й полїцмайстром, котрий в сибірских містах займає досить знатне становище. Відтак попращав ся ґенерал, а ми пішли оглядати малу, деревляну каплицю та й відслонений нинї памятник для погиблих.

Вид, який звідси з гори представляє ся на місто і єго окрестність, єсть дійстно дуже живописний. Можна би гадати, що єсть десь в Европі, як би не приходило на гадку, що поза тими горбами, які перед нашими очима, нема ніяких сїл, та що в онтих густих лїсах лиш рідко коли можна почути кроки якогось Бурята. Та й дійстно, мабуть нема нігде в сьвітї міста такої величини як Благовіщеньск, щоби так слабу мало звязь зі сьвітом і так було лиш само в собі. Аж за 1000 кільометрів горі або й долї рікою можна стрітити знову найблизше місто.

То відокремлене положенє міста довело було також і до полїтичної катастрофи, котра в своїм родї і обемі єсть бодай чи не одинокою в історії. То чей ще добре в памяти, що з початком хіньского походу ґазети всего сьвіта, з виїмком росийских, рознесли були вість, що Росияни коло Благовіщеньска утопили в Амурі не менше лиш 5000 Хінцїв. Ґазети писали тодї, що ґубернатор велїв всїм Хінцям до 24 годин вынести ся за Амур, а коли они того не зробили і казали, щоби їм дати човни, козаки гнали по сто Хінцїв до ріки і змушували їх лїзти у воду.

Отже то той сам ґенерал Ґрібский, котрому я нинї представляв ся, видав був той приказ і на єго голову спало було за то обуренє цїлого сьвіта. Я завдав собі труду розвідати ся точно про ту подію, та говорив об нїй з наочними сьвідками, як в Хабаровску, так і в Благовіщеньску, а що розвідав, то й розкажу тут коротко. (Дальше буде).

НАДІСЛАНЕ.

До відомости всїх Вп. Господарів.

Господарі, хто з вас знає, що Іван Плейза виробляє? — Ріжні плуги і сїчкарнї, дуже міцнї, дуже гарні, млинки, рала наймоднїйші, до ужитку найздібнїйші! Та ще й тано; тож тра знати, з ким найлїпше гандель мати:

Чужий пхає що найгірше, а говорить, що найлїпше. Коби гроші в руки взяти: йди мя — каже — позивати! — Час нам собі руки дати та й чужих не спомагати. Най не їдять білу булку, а до неї й нашу курку; нехай роблять, як ми робим, коло поля гною ходим! Наші гроші в нас тримаймо; чужим в гандель не даваймо! Чейже аґент плуг не робить; на готовім він заробить.

На щож в двоє нам платити, коли можем ощадити. Турка близько Коломиї, там робітня є й до нинї: Іван Плейза не в кермує, кожду річ він сам пробує. Він вас, братя, не вшукає, бо він Христа віру має. А хто чого сам не знає, най лиш єго поспитає; він на складї усе має, цїнник даром посилає. Хто раз купить, буде знати, що у Плейзи мож дістати все найлїпше, найдешевше, тай ще другим 'ме казати, що найлїпше купувати: у

Івана Плейзи

в Турцї під Коломиєю.

— **„Краєвий Союз кредитовий"** видав для руских товариств кредитових потрібні друки і продає їх по отсих цїнах:

1. Книга довжників	аркуш	по	10	сот.
2. Замкненя місячнї 2 штуки	„		5	„
3. Інвентар довжників	аркуш	„	5	„
4. „ вкладників	„	„	5	„
5. „ уділів	„	„	5	„
6. Книга головна	„	„	10	„
7. „ ліквідацийна	„	„	10	„
8. „ вкладок щадничих	„	„	10	„
9. „ уділів членьских	„	„	10	„
10. Реєстр членів	„	„	10	„
11. Зголошеня о позичку	штука	по	2	„
12. Виказ умореня позички	„	„	2	„
13. Асиґнати касові	„	„	1	„

Купувати і замовляти належить в „Краєвім Союзї кредитовім" у Львові, Ринок ч. 10 I. поверх.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

ОГОЛОШЕНЯ.

Видаля
Руского педаґоґічного Товариства.

у Львові, ул. сьв. Софії ч. 9а).

Образкові виданя.

*Зьвіринець 20 сот. *Гостинець 20 сот. *Забавки 20 сот. *Менажерия 20 сот. *Квіточка 40 сот. *Віночок 40 сот. *Забавки для дітий 80 с. *Нашим дітям ч. I. 80 с. *Нашим дітям ч. II. 80 с. *Діточі вигадки ч. I. 60 с. *Діточі вигадки ч. II. 60 с. *Наші зьвірята 80 с. *Казки народні ч. 1 і 2 по 50 с., разом опр. 1 К. 30 с. *Казки Андерсена ч. 1, 2, 3, 4, 5 по 50 с., разом опр. 2 К. 90 с. *Байки Брянчанінова 30 с. *Робінзон Чайченка 80 сот., опр. 1 К. 10 сот. *Мірон: Пригоди Дон Кіхота (друге видане) 80 с., опр. 1 К. 10 с. *Байки братів Ґрімів 50 с. Дітвора 1 кор Зьвірята домашні 80 с. Приятелї дітий 1 кор. 20 с. Ах яке хороше 2 кор. Для розривки 1 кор. 20 сот. *Ґете-Франко: Лис Микита (третє цїлком змінене видане) 1 кор., опр. 1 кор. 30 сот.

Видаля без образків.

***Молитвенник** народний 30 сот., в полотно оправлений по 40 сот. **Др. Л. Кельнер**: Коротка істория педаґоґії 60 с. ***Китиця желань** 2. розширене видане 40 с. ***Читанка** ч. I., III., IV. опр. по 40, без оправи по 20 с. ***Ів. Левицкий**: Попались. Різдвяні сцени 20 с. ***Вол. Шухевич**: Записки школяря 40 сот. ***Тарас Шевченко**: Кобзар для дітий 30 с. **Гордїєнко**: Картагинцї і Римляни 20 с. ***Юлїй Верне**: Подорож довкола землї 1. Кор. 20 с., опр. 1 кор. 50 с. **Др. Мих. Пачовский**: Замітки до науки рускої мови 60 с., Билини і думи 20 с. **Дзвінок** з р. 1894 4 К. **Др. Мандибур**: Олїмпія 40 с. **Віра Лебедова**: Гостинець дітям 50 с. ***Василь В-р.** Джонатан Свіфт. Подорож Ґулївера до великанів 50 с. ***Мальота**: Без родини 80 с., опр. 1 К. 10 с. ***А. Глодзїньский**: Огород шкільний 1 К. 20 с. **Сальо**: Непос, учебник для III кляси ґімназ 1 К. 30 с. **Kokurewicz Józef**: Podręcznik dla kancelaryi szkolnej 60 с. ***А. К.**: Робінзон неілюстрований 20 с. **О. Нижанковский**: Батько і мати, двосьпів з фортепяном 20 с. ***Дніпрової Чайки**: Коза дереза 50 с. **Мапа** етноґрафічна Руси-України 40 с. **Барановский**: Приписи до іспитів 40 с. **Дзвінок** з р. 1895, 1897—1900 по 4 К. **Вол. Шухевич**: Від Бескида до Андів 20 с ***Ів. Франко**: Абу Каземові Капцї 40 с. **Дзвінок** з р. 1901 6 К. **Остап Макарушка**: Короткий огляд руско укр. письменьства 30 с. ***Т. Шевченко**: Кобзар 2 К., опр. 2 К. 40 с., в пол. 2 К. 70 с. ***Ів. Франко**: Коли ще зьвірі говорили, казки для дітий 80 с., опр. 1 К. 10 с. **Віра Лебедова**: Малі герої 50 с., опр. 70 с. ***Ів. Спілка**: На чужині 40 с., опр. 54 с. **Стефан Пятка**: Дарунок для дітий 40 с., опр 60 с. ***Оповіданя** для дітий 40 с., опр. 54 с. ***Мих. Коцюбиньский**: Оповіданя 40 с., опр. 54 с. ***Олекса Катренко**: Оповіданя 40 с., опр. 54 с. **Василь В-р**: Подорож до краю Лїліпутів 50 с., опр. 64 с. ***Л. Кримский**: Переклади 40 с., опр. 54 с. **Картки** з історії Руси-України. 40 с. ***Д. Н. Мамина-Сибіряка**: Дитячі оповіданя 30 с., опр. 44 с. ***А. Пушкін**: Байки 30 с. ***Марко Вовчок**: оповіданя I. часть 30 с.; опр. 44 с. ***Марта Борецка**: істор. оповід. 40 с., опр. 60 с. ***Ковалїв Стефан**: На прічках, оповід. 30 сот., опр. 44 сот. ***Др. Мих. Пачовский**: Народні Думи з поясненями, I. ч. 40 с., опр. 60 сот. ***Гр. Л. Толстой** Казки 40 с., опр. 54 с. ***Поеми О. Кониського**: 30 с., опр. 44 с. *Покараня Лож, комедийка Кучальскої 20 с., опр. 34 с. **Оповіданя М. Вовчка.** II. ч. Інститутка 40 с., опр. 60 с. *Дивні пригоди Комаха Санґвіна, I. част. 40 с., опр. 70 с. *Перша китичка для малих дівчат, Е. Ярошиньскої 20 с. *Малий сьпіваник 20 сот. ***Клявдия Лукашевич**: Серед цьвітів, комедия в 2 діях 16 с., опр. 30 сот. *Друга китичка для малих дівчат, Е. Ярошиньскої 20 с., обі опр. 54 с. **Шекспір** в повістках 30 с., опр. 60 с. **Дві могилї**, Королевского 18 с., опр. 32 с. Анґлїйскі казки, 24 с., опр. 38 с. ***Леоніда Глїбова**: Байки 10 с. ***В. Чайченко**: Олеся; Комар; Два оповіданя по 10 с., Дума про княгиню Кобзаря 10 с. **Дніпрової Чайки**, Казка про сонце та его сина; Писанка по 10 с. **Учитель** на р. 1890—1900 по 2 К. з р. 1901 по 4 Кор.

Книжки, назначені **зьвіздкою**, *апробовані Радою шкільною* на нагороди пильности до шкіл народних, Інститутка і Шекспір в повістках до шкіл виділових, а „Огород шкільний“ поручений до бібліотек шкільних.

Замовляти можна в товаристві педаґоґічнім у Львові ул. сьв. Софії ч. 9 а, в книгарні Наукового Товариства імени Шевченка, ул Чарнецкого ч. 26. і в книгарні Інституту Ставропигійского ул. Руска ч. 3.

Хто купує книжки на суму 10 К і висше в самім товаристві, дістає 10% рабату. Видання ілюстровані ч. 96—100 продає ся без рабату.

Книжки висилає ся за готівку або за посліплатою.

При замовленях треба дочислити оплату почтову

Товариство взаїмного кредиту

„ДНЇСТЕР“

стоваришене зареєстроване з обмеженою порукою у Львові.

Ринок ч. 10, дім „Просьвіти“.

ЧЛЕНАМИ ТОВАРИСТВА можуть бути тілько обезпечені тревало в „Днїстрі“ від огню. Членьский удїл 50 К можна зложити в ратах; вписове 2 К.

ЧЛЕНИ ТОВАРИСТВА можуть затягати позички на 6 ½ % за предложенєм відповідної гіпотеки або поруки; сплату більших позичок розкладає ся на 10 лїт.

ПРИ ПАРЦЕЛЯЦИЯХ і иншім купні землї нехай купуючі звертають ся за позичками до „Днїстра“.

ВКЛАДКИ щадничі приймає товариство на 4 прц.

З ЧИСТОГО ЗИСКУ дістають члени дивіденду від удїлів а часть зиску призначує ся на добродійні цїли; дотепер удїлено на церкви, бурси, школи і т. и. 16.385 К.

Стан 31 грудня 1903:

Вкладки	**1,444.589 К**	**Позички**	**1,330.822 К**
Удїли	**109.835 К**	**Цїнні папери льоковані в банках і на рахунках біж.** .	**280.681 К**
Фонди резервові .	**21.318 К**		

МІД знаменитий, десеровий, курацийний, з власної пасіки 5 кілгр. **лиш 6 корон** franco. Вода медова найлїпше средство на лице. Даром брошурку д-ра Цесельского о меді варто перечитати, жадайте! **КОРІНЕВИЧ**, ем. уч. **Іванчани.**

Аптика в Королівцї

В. АЛЕРГАНДА

поручає

АЛЬПЕЙСКІ ГРУДНІ ЗЇЛЯ.

Зїля ті, витворювані з найцїльнїйших ростин альпейских, перевисшають всї до тепер уживані зїля, грудні сиропи і тим подібні препарати своїми успіхами. Наслїдком того они просто неоцінені при катаральних болїзнях легких і проводів віддихових, при кашлю, хрипцї і всїх других подібних недугах. Спосіб ужитя: Горсть зїль тих запарює ся в шклянцї кипячої води і той відвар пе ся в літнім станї рано і вечером.

Цїна 50 сот.

З друкарні В. Лозиньского — під зарядом И. Надопада. (Телефона число 527).